

**REPORTS OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

ISSN 2224-5227

Volume 16, Number 1 (2015), 137 – 142

**THE ROLE OF THE STATE IN THE IMPLEMENTATION
OF INNOVATIVE POLICIES AND MECHANISMS
OF FORMATION OF INNOVATION POLICY**

A.T. Kokenova, A.Z. Issabekov

aiganymk@mail.ru

International humanitarian and technical university, Shymkent, Kazakhstan

Key words: innovative policy, innovative process, technological process, state support of innovative activity, national economy, competitiveness.

Abstract. In the article the role of the state in implementation of innovative policy for industrial and innovative development of the country, the state support of innovative activity is investigated. Also the ways of improvement of mechanisms of formation of innovative policy, factors stimulating industrial and innovative development of production are considered.

ӘОЖ 332.14:005(574)

**ИННОВАЦИЯЛЫҚ САЯСАТТЫ ЖҰЗЕГЕ АСЫРУДАҒЫ
МЕМЛЕКЕТТИҚ РОЛІ ЖӘНЕ ИННОВАЦИЯЛЫҚ САЯСАТТЫ
ҚАЛЫПТАСТЫРУ МЕХАНИЗМДЕРІ**

А.Т.Көкенов, А.З. Исабеков

Халықаралық гуманитарлық техникалық университеті, Шымкент, Қазакстан

Тірек сөздер: инновациялық саясат, инновациялық процесс, технологиялық процесс, инновациялық қызметті мемлекеттік қолдау, ұлттық экономика, бәсекеабіліттілік.

Аннотация. Макалада елдің индустріалды-инновациялық дамуын іске асыру мақсатында жүргізілетін саясатты жүзеге асырудағы мемлекеттік ролі зерттелген. Сонымен қатар инновациялық саясатты қалыптастыру механизмдерін жетілдіру жолдары қарастырылған.

Инновациялар мен жаңалықтар экономиканың құлдырауына төтеп беріп, ғылыми-техникалық прогресстің белсенді түрде дамуына жағдай жасап, ұлттық экономиканың тиімділігі мен бәсекеге қабілеттілігін жоғарлатады. Соңдықтан бүкіл дүние жүзінде мемлекет тарарапынан инновацияларды тиімді басқару мен үйімдастыруға ерше көніл бөледі.

Барлық дамыған, дамушы елдерде мемлекет инновациялық салаға қаржылай түрде, үйімдастыру процесіне көмек көрсету арқылы қолдан отырады. Көптеген елдер тәжірибесі көрсеткендей, экономиканың күрт құлдырауы, қаржы дағдарысы кезінде де мемлекет инновациялық қызмет саласын қолдан, дамытып отыруы қажет.

Қазір мемлекет инновациялық процестердің координаторы, ынталандырушысы ролін атқарып жатқанда, ғылыми-техникалық саясаттың негізгі тапсырмалары мынадай:

- ғылыми-техникалық және инновациялық саланы заңды шаралар негізінде қорғау, қолдау;
- өнеркәсіп пен ғылым арасындағы байланысты күшейту, инновацияларды өндіріске енгізуі жылдамдату;
- ғылыми-технологиялық зерттеулерге, инновациялық процестерге мемлекет тарарапынан қаржыландыру жолдары мен формаларын үйімдастыру, инвестициялар бағыттауды қолдау, ынталандыру;
- ғылыми-технологиялық даму бағытын реттеу, перспективті, стратегиялық салалардың

дамуына жағдай жасау;

- ғылым саласындағы білім беру, мамандандыру мәселелерін шешу, жоғарғы оқу орындарын, ғылыми институттарды, лабораторияларды қолдау;
- мемлекеттік экономика, мемлекеттік диффузиясы мен технологиялар трансфертін күшайту, отандық өнім өндірісін шетелдік бәсекелестерден қорғау.

Іс жүзінде ғылыми зерттеулер мен инновациялық процестерді мемлекеттік қолдаудың негізгі кең тараған З әдісі бар:

1. ғылыми зерттеулерге мемлекеттің тікелей қатысуы
2. қайтарымсыз негізде субсидиялар бөлу
3. ғылыми-техникалық зерттеулер мен тәжірибелерге, инвестиция бөлген жеке бизнеске салық женелдіктерін ұсыну.

Индустрія салаларының құрылымын қайта құру-экономикалық өсудің деңгейіне қарай өзгеріп отыратын маңызы экономикалық және ғылыми-техникалық артықшылықтарды қалыптастыруға және еліміздің әлемдік шаруашылыққа енү қажеттегілігі мен шарттарын өзгертуге мүмкіндік береді. Дәл қазіргі кезеңде мемлекеттің үшін төмендегідей басымдықтарға негізделетін индустріялық құрылымды қайта құру үлгісі аса тиімді болып табылады:

- экспортқа бағытталған салалардағы, әсіресе, металлургия және отын-энергетика индустріяларындағы соңғы өзгерістерді жасау;
- өндіруші саланың индустріядығы үстемдігін жою;
- өндіріске энергия мен ресурстарды үнемдейтін технологияларды енгізу;
- ғылыми сыйымды және аз капиталсыйымды салаларды дамыту.

Осындағы артықшылықтар негізінде индустріяны дамыту үшін өндірістің тиісті технологиялық құрылымдарын қамтамасыз етуге қатысты үрдістерге мемлекеттің белсене араласуы қажет. Себебі индустрія құрылымын қайта құру технологиялық дамудың келешегімен тығыз байланысты болып келеді. Мемлекеттің бар күшін қай технологиялық құрылымды дамытуға бағыттайтыны ел экономикасының өркендеуіне және Қазақстанның жаңа технологиялық шынға шығуына өзіндік септігін тигізеді.

Инновациялық процестерді реттеу мақсатында мемлекет инновациялық қызметке тікелей түрде де, жанама түрде де қолдау көрсетеді. Инновациялық қызметті тікелей реттеу ғылым мен техниканы дамытудың басынқы бағыттарын таңдау және осал технологиялардың тізбегін анықтау, жобаларды мемлекеттік бюджеттен нысаналы түрде қаржыландыру және мемлекеттік емес құрылымдар іске асыратын жобалар мен бағдарламаларды косымша қаржыландыру, инновациялық қызметтің инфрақұрылымын қалыптастыру және басқалар негізінде жүзеге асырылады.

Инновациялық қызметті көтермеледің жанама шаралары фискалдық әдістерді пайдалануды (женелдікпен салық салу, жедел амортизация, жекелеген нарықтарды, салаларды реттеу), зияткерлік менишікті жасау, беру және қорғау саласындағы нормативтік құқықтық реттеуді, сондай-ақ ғылыми білімдерді коммерциялауға қатысатын құрылымдардың қызметі үшін жайлы жағдайлар қалыптастыруды қамтиды.

Экономикалық дамыған елдерде жоғары білікті менеджерлерді, оның ішінде күрделі бизнес-жобаларды және ғылыми-технологиялық сипаттағы бағдарламаларды басқару саласындағы жобалық менеджер-мамандарды дайындауға ерекше назар аударылады. Биліктің жергіліктері органдарының мемлекеттік қызметшілерін дайындау және қайта дайындау, менеджмент пен инновациялық кәсіпкерлік саласындағы фирмаларын қызметшілерін оқыту мәселелеріне де көп мән беріледі.

Жоғары дамыған елдердің тәжірибесі көрсететіндей білікті менеджерлер, инновациялық жобаның табыстылығына кепіл болып табылады. Бұл елдерде инновациялық қызмет саласындағы мамандарды даярлау оқу орындарында білім алумен ғана шектелмейді және ғылыми-технологиялық әзірлемелерді енгізумен айналысатын корпорациялар мен фирмаларда тренингпен айналысады. Мұндай тәсіл әлемдік деңгейдегі сертификаттары бар инновациялық жобаларды басқару жөніндегі мамандарды даярлауды жүзеге асыруға мүмкіндік береді.

Еуропа одағының әртүрлі елдерінде инновациялық сала үшін кадрларды даярлау кезінде айрықша белгілі ерекшеліктерге ие өз ерекшелік аспектілері мен факторлары бар екенін де атап

ету қажет.

Германиядағы кәсіби білімге қатысты мемлекет саясаты көп жағдайда әлеуметтік бағыттылығымен сипатталады. Үкімет жоғары оқу орындарында олардың өз инновациялық кәсіпорындарын құру үшін қажетті дағыларды болашақ оқу орнын бітірушілерде қалыптастыруға бағытталған бағдарламаларды колдайды. Нидерланды мен Бельгияда халықаралық ғылыми-техникалық бағдарламаларға тен қатысу мүмкіндігінің осы елдер үшін қамтамасыз ететін оқу орнын бітірушілердің жоғары біліктілік деңгейіне қол жеткізуге назар аударылады.

Ұлыбританияда инженерлік мамандықтардың беделін оқитын жастар арасында қалыптастыруға жәрдем көрсетіледі. Соңғысы машина жасау мен электроника саласындағы шетелдік алдыңғы қатарлы шетелдік фирмаларды аумаққа кең тартуға бағытталған саясатпен айқындалады. Франциядағы кадрларды дайындаудағы мемлекеттің қатысу үлгісі де қызығарлық. Бұл елде кадрларды дайындауға шығыстар өсімінің 25% салықтардан босатылады. АҚШ-тың, Жапонияның, Оңтүстік Кореяның және басқа да өнеркәсіпті дамыған елдердің тәжірибесі көрсеткендеги инновациялық экономиканың негізін нақ инженерлік қызмет құрайды [1,2].

Осымен байланысты инновациялық қызмет үшін инженерлік білімді жетілдіру және инженерлерді дайындау жөніндегі АҚШ-тың тәжірибесіне назар аударуға болады. АҚШ-та инженерлік кадрларды дайындау “мемлекет-университеттер-инженерлік орталықтар-өнеркәсіп (жергілікті бизнес)” жүйесі бойынша жүзеге асырылады. Экономиканың қажеттіліктерін қанағаттаңдыруға бағыт ұстау және бюджет мүмкіндіктеріне сәйкес келу, оның ішінде инженерлік еңбектің беделін көтеру үшін университеттер, мектеп және жоғары оқу орындары білімдерін федералдық үкіметтің қолдануын көңейту негізгі басымдықтар болып табылады.

Атап айтқанда өткен ғасырдың 80-ші жылдары АҚШ инженерлік кадрлардың тоқырауы проблемасымен бірінші рет соқтығысқан кезде жоғарғы оқу орны білім беру жүйесіне мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын арнайы бағдарламалар енгізілді. Инновациялық әлеуетті қүшетуге бағытталған осы бағдарламалар шенберінде бірқатар университеттерде жергілікті бизнестің қажеттіліктерімен байланысты жекелеген инженерлік пәндерді терен зерттеудің арнайы орталықтары құрылды. Бұдан өзге мемлекет нарыққа инновацияларды жылжытуға жәрдем ететін “инженерлік инкубаторларды” жоғарғы оқу орындарының жаңында құру жөніндегі бағдарламаларды да қаржыландырды.

Сонымен, мемлекеттің негізгі тапсырмасы - Республиканың ғылыми-техникалық потенциалының жойылуына төтеп беретін, оның дамуына ықпал етуші кәсіпорындардың инновациялық қызметтің белсенді, бәсекеге қабілеттілігіне ие ететін, оны дүниежүзілік ғылыми техникалық интеграцияға қосатын жаңа ғылыми-техникалық және инновациялық саясатты басқару жүйесін қадағалап, оның тиімді жүзеге асуын қамтамасыз ету қажет.

Республикамыздың нарықтық қатынасты даму жолындағы ұлттық экономикамыздың стратегиялық маңызы бар өзекті мәселелеріне отандық ғылыми сыйымды өндірістер мен дамушы салаларды дамыту, бәсекеге қабілетті өнім шығаруға негізделген және мемлекеттің ғылыми-техникалық, өндірістік әлеуеттің сактау мен дамыту арқылы ұлттық бәсекеге қабілеттілік пен экономикалық қауіпсіздікі қамтамасыз ету.

Постиндустриалды кеңістікте технологиялық прогресстің маңызды факторларының бірі - мемлекеттің инновациялық саясаты болып отыр. Бұны экономикасы мықтап дамыған технологиялық дамудың жоғарғы сатысында тұрған мемлекеттерде нарық субъектілерінің инновациялық белсенділігі мен экономикалық өсім арасындағы шартты байланыс дәлелдеп отыр. Ұлттық экономикада ғылыми сиындылығы жоғарғы және жоғарғы технологиялық салалардың болуы, олардың ішкі нарық пен әлемдік деңгейдегі бәсекелік артықшылықтары бар өнім шығару қабілеттері түбінде ұлттық өндірістің бәсекеге қабілеттілігі мен ұлттық инновациялық жүйенің басты факторы бола алады.

Көзделген бәсеке ауқымына қарай инновациялық саясат сәйкесінше әртүрлі деңгейлерде - ұлттық, корпоративті, аймақтық, фирма, тауар төнірегінде жүргізілуі ықтимал. Аймақтық және ұлттық деңгейде бизнестің бәсекеге қабілеттілігін кешенді турде бағалау жүйесінде олардың жүргізіп отырган инновациялық саясатына ерекше назар аударылады. Әлемдік деңгейде өнеркәсіп салаларындағы ғылыми зерттеулерге, ғылымға, жаңа технологиялық және инновациялық өнімге

деген инвесторлардың салымының жылдан жылға артуы бәсекеге қабілеттілікті дамытудағы өндірісті инновациялық түрғыда дамытудың рөлі тереңдең отырғаның белгісі.

Мемлекеттің негізгі инновациялық саясаты келесі шараларды қамтуы тиіс:

- инновациялық шаралардың экономикалық, құқықтық және ұйымдастыруышылық негіздерін қалау;
- өндіріс тиімділігі мен ішкі нарықтағы тауар өндірушілердің өнімдерінің бәсекеге қабілеттілігін технологиялық жаңалықтар енгізу негізінде арттыру;
- кәсіпкерлердің инновациялық белсенділігін көтеру және инновациялық іс-әрекеттерді асыруға бөлінген мемлекеттік қаржыларды тиімді қолдану;
- отандық инновациялық өнімді халықаралық нарықта өткізуде колдау және Республикадағы өнімнің осы түр бойынша экспорттың әлеуетті арттыру.

Жаңа инновациялық саясат іске асқаннан кейін келесі нәтижелерді қутуге болады:

- өндірістік жүйедегі ресурстарды қолданудың тиімділігін арттыра отырып, бәсекелік артықшылықтың ерекше түрі мен ұлттық экономиканы жетілдіруде құрылымдық өзгерістер енгізу;
- халықтың әл-ауқатын, өмір сүру деңгейінің жақсаруы.

Мемлекет ғылыми және инновациялық салаларда өз саясаты мен басымдықтарын қалыптастырады. Бұл жерде ғылыми-техникалық және инновациялық саясатты ажырату қажет. Бірінші жағдайда мемлекет жаңа ғылыми білім алу мақсатын қөздейді. Ал инновациялық саясаттың мақсаты - жеке және қоғамдық қажеттіліктерді қанағаттандыратын инновацияларды құру мен тұтыну.

Мемлекеттік инновациялық саясатты құрудың ұйымдастыруышылық формасы ғылыми-техникалық, инновациялық және экономикалық потенциалдың әртүрлі сфералары үшін жауапты министрліктер мен ведомостволардың жиынтығы, сондай-ақ ғылыми қызмет субъектілерінің қоғамдық ұйымдары мен инновациялық өнімді тұтынушылар. Инновациялық саясаттың мақсаттары мен инновациялық сфераның нақты жағдайын салыстыру мемлекеттік басқару органдарымен, инновациялық қызмет субъектілерімен және жекелеген мамандармен жүзеге асырылады.

Қазақстанда ғылымды несиелеу, яғни ғылымның ЖІӨ-гі үлесі 0,3 %-дан аспай отыр [3], ал ЮНЕСКО дамуши мемлекеттерге ғылыми зерттеу жұмыстарына жұмысалатын шығындар ЖІӨ-нің 1%-нан кем болмауын ұсынады. Қазақстанның стратегиялық мұдделеріне қарай 2010 ж. ғылымды қаржыландыру ЖІӨ-нің 2%, ал 2015 ж. 2,5-3% жеткізу қажет. Еуропалық одақ өзінің барлық мүшелеріне ғылымға салынатын қаржы үлесі ЖІӨ-нің 2,5%-дық үлесін нұскап отыр. Ғылыми-техникалық өнімдер нарығын зерттеу нәтижелері бойынша өнеркәсіп, құрылыш, көлік, байланыс және ауыл шаруашылық салаларындағы 2146 сұрастырылған мекемелердің тек 16,5% ғана болашақта инновациялық процесс негізінде жаңа өнім түрлерін шығаруды жоспарлап отыр екен [4]. Егер отандық ендірушілер тарапынан инновациялық селқостық жалғаса беретін болса, онда өнімнің шығындары сапа, қызмет көрсету параметрлері бойынша ішкі және сыртқы нарықта бәсекеге қабілетті өнім өндіру мүмкіншіліктері шектеледі. Өйткені нарықтағы жаңа өнімнің сапасы мен бағасы, технико-технологиялық параметрлері бәсекеге қабілеттіліктің басты анықтауышы. Инновациялық саясаттың іске асуының белсенділігі негізі қаржы мәселесіне, оларға деген экономикалық қажеттілікті анықтайтын нарықтың сұранымға, бәсекелік ортаның дамуына, ғылыми-техникалық әлеуеттің дамуы, түрғындардың менталитеті, олардың білімі мен мәдени деңгейі және сыртқы экономикалық байланыстарға тәуелді. Бұлардың әрқайсысы инновациялық процесстерге тікелей немесе жанама түрде әсер етіп отырады.

Егер дамудың ішкі механизмдері мен сыртқы құралдары инновациялық негіздер мен инновациялық жандандырумен ерекшеленсе, онда ұзақ мерзімді және динамикалы экономикалық өсімге қол жеткізуге болады. Сондыктan Республикамызда келесі мәселелерді шешу қажеттілігі түр:

- отандық тауарлар мен өндірушілердің бәсекеге қабілеттілігін арттыру;
- бәсекеге қабілеттіліктің әртүрлі деңгейлеріндегі мекемелердің даму механизмдері;
- технологиялар мен менеджменттегі, яғни ұйымды кәсіби басқарудағы инновацияның атқаратын рөлдерін дамыту мәселелері;
- отандық кәсіпорындардың бәсекеге қабілеттілігі мен инновациялық белсенділігін

арттырудығы институционалдық факторларды жетілдіру.

Бәсекеге қабілеттілікті және экспортқа бағытталған өңдеуші салаларды дамыту мен жетілдіру ұлттық экономикамыздың шикізаттық бағытын алмастырып, тұрақты даму жолына түсуге кең мүмкіндіктер туғызады. Сонымен қатар, Республикамыздың Дүниежүзілік сауда үйімінше (ДСҰ) кіруі карсанында өндірісті диверсификациялау мен инновациялық саясаттың қарқынды түрде іске асыру қажеттілігі тұр. Өндіруші салалардың қарқынды түрде дамуы отандық экономиканың шикізаттық бағыттарымен шартталып отыргандығы мұнай, газ, тұсті және қара металлдарға әлемдік нарықтың онтайлы конъюнктурасына байланысты болып отыр. Қазақстандағы экспорттың секторында ұлттық экономиканың модернизациясына елеулі ықпалы болмай, керісінше, ұлттық экономиканың экспорттың секторға қарай бағытының басымдығы ішкі және сыртқы нарықтардағы өнімдердің бәсекеге қабілеттілігін төмендетіп отыр. Өнеркәсіптің өңдеуші салаларындағы бәсекеге қабілеттіліктің төменгі деңгейі ДСҰ-на кіруде бірқатар қызыншылықтар туғызуы ықтимал. Соңдықтан қосымша құны жоғары дайын өнім мен жоғарғы технологиялық өнімдердің әлемдік нарығына шығуда өңдеуші салаларды да жедел түрде инновациялық бағытқа бұру қажеттілігі өзекті мәселеге айналып отыр.

Ішкі нарықтағы өндірістік әлеуеттің тиімділігін арттыру мақсатында өндіріс факторларын қолданудың рационалдығын көтеру, негізгі қорларды жаңартуға, өндіріске жаңа және жоғарғы технологияларды енгізу, өнім сапасын әлемдік стандарттарға дейін көтере отырып, ДСҰ-на кіру барысында маңызы артып отырган мәселе - өнімнің ішкі және сыртқы нарықтағы бәсекеге қабілеттілігін көтеруге бағытталған болуы тиіс.

Мемлекеттімізде инновациялық және технологиялық прогресстің тежелуі немесе баяу қарқынмен дамуы әлемдік нарықтың шикізаттың көзі болып қала беруіне соктықтырады. Ал мұндай болашақ технологиясы жетік дамыған мемлекеттерге тәуелді еткізіп, прогресстің сонғы сатыларында жүргүре итермелейді. Отандық өндірішлер мен тұтынушылардың қандай да бір тауар түрі бойынша сыртқы нарыққа тәуелділігі түбінде мемлекеттің халықаралық бәсекедегі орнын төмендетіп, оларды сатып алудан түскен қосымша құн мен валюталық түсімдер шет елдік бәсекелестердің өндірісі мен технологияларын жаңартуға жұмсалады.

Өндірістің индустріалды-инновациялық тұрғыда жедел дамуын талап етіп отырган шаруашылықтың қазірті жағдайында келесі факторларды ескеру қажет:

- институционалды тұрғыда тиімді қызмет атқаруға қабілетті жеке меншік секторын қалыптастыру;
- өндірістік тұрғыда импорттың орнын алмастыру мен инновациялық саясаттарды алға қоя отырып, ішкі нарықтағы өндірушілердің өнімдері мен сапасын және бәсекеге қабілеттілігін арттыру;
- ресурстың тұрғыда инвестициялық жедел амортизация саясаттарын қалыптастыру мен еңбек ресурстарының тиімділігін көтеру;
- ұйымдастыру-басқару шаралары бойынша мемлекеттік стратегиялар мен өндіріс арасындағы мудделерді үйлестіру.

Инновациялық қызметті мемлекеттік қолдау ҚР-ның заңдылықтарына сәйкес келесі негізгі формаларда жүзеге асырылады:

- инновациялық даму басмыдықтарын анықтау және инновациялық бағдарламаларды жасау;
- мемлекеттік инновациялық саясатты жүзеге асыру үшін инвестиция тартуды қамтамасыз ететін қажетті ұйымдастырушылық және экономикалық жағдайлар құру;
- инновациялық инфрақұрылымды қалыптастыру;
- мемлекеттік бюджеттен мақсатты қаржыландыру;
- бәсекелік қабілетті өндірістерді құруға мемлекеттің қатысуы;
- мемлекеттік тапсырыс бойынша құрылған инновациялық өткізуіндегі кепілдендірілген нарықтарын қамтамасыз ету;
- отандық инновациялардың сыртқы нарықтарға қозғалысы.

Корыта келгенде, экономикалық тұрғыда дамыған мемлекеттер қатарына жоғарғы технологиялық өнімдер нарығында бәсекеге түссе алатын елдерді жатқызуға болады. Ал тиімді ұлттық инновациялық жүйе бәсекеге қабілетті ұлттық экономиканы құру мен қалыптастырудың басты механизмі. Дұрыс өнделген инновациялық саясат индустріалды-инновацийлық дамудың

жетекші тізгінде отандық ғылыми сыйымды өндірісті дамыту мен бәсекеге қабілетті ұлттық экономиканың негізгі құралы бола алады.

ӘДЕБИЕТ

- [1] Г.Ә. Жармахан. Қазақстан Республикасының инвестициялық саясаты және оның дүниежүзілік нарықтағы бәсекелестік қабілеттілігі. Қазақстан Республикасының бәсекеге қабілеті: жағдайы, мәселелері және даму артықшылығы. Халықаралық ғылыми тәжірибелік конференцияның материалдары. Астана 2005ж-362б.
- [2] Н.Т. Кальбаева., Г.М.Есенова. Қазақстан Республикасындағы инновациалық процестердің даму ерекшеліктері. Орталық Азия одағының ұлттық экономика жүйесінің мүмкіншіліктері мен интеграциялық болашагы. Халықаралық конференцияның материалдары. Туркістан 2005ж-332б.
- [3] А.Н.Токсанова. Финансирование инновационных проектов и методы их оценки. Конкурентоспособность экономики Республики Казахстан: состояние, проблемы и приоритеты развития. Материалы Международной научно-практической конференции Астана 2005ж-307б.
- [4] Р.А. Лутфуллаева. Реализация инвестиционной политики в регионе. Национальные экономические системы в центрально-азиатском союзе: возможности и перспективы интеграции. Материалы Международной научно-практической конференции Астана 2005ж-338б.
- [5] Государственная поддержка развития инновационной деятельности за рубежом. Выводы для Казахстана. Аналитический обзор, 2009

REFERENCES

- [1] A. Zharmakhan. Investment policy of the Republic of Kazakhstan and its competitiveness in the world market. Competitiveness of the Republic of Kazakhstan: state, problems and features of development. Materials of the international scientific and practical conference. Astana 2005 – 362p. (in Kaz.).
- [2] N. T. Kalbayeva., G. M. Esenova. Features of development of innovative processes of the Republic of Kazakhstan. Possibilities of national economic system of TsAS and integration prospect. Materials of the international conference. Turkestan 2005 – 332p. (in Kaz.).
- [3] A. N. Toksanova. Financing of innovative projects and methods of their assessment. Competitiveness of economy of the Republic of Kazakhstan: state, problems and priorities of development. Materials of the International scientific and practical conference Astana 2005-307p. (in Russ.).
- [4] R. A. Lutfullayeva. Realization of investment policy in the region. National economic systems in the Central Asian union: opportunities and prospects of integration. Materials of the International scientific and practical conference Astana 2005-338p. (in Russ.).
- [5] State support of development of innovative activity abroad. Conclusions for Kazakhstan. State-of-the-art review, 2009 (in Russ.).

РОЛЬ ГОСУДАРСТВА В ОСУЩЕСТВЛЕНИИ ИННОВАЦИОННОЙ ПОЛИТИКИ И МЕХАНИЗМЫ ФОРМИРОВАНИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ПОЛИТИКИ

А.Т.Кокенова, А.З.Исабеков

Международный гуманитарно-технический университет, Шымкент, Казахстан

Ключевые слова: инновационная политика, инновационный процесс, технологический процесс, государственная поддержка инновационной деятельности, национальная экономика, конкурентоспособность.

Резюме. В статье исследуется роль государства в осуществлении инновационной политики в целях индустриально-инновационного развития страны. Также рассматриваются пути совершенствования механизмов формирования инновационной политики.

Поступила 26.01.2015 г.